Загадка

Шапинка в лісі, наліт на хлібі. Що їх об’єднує?

✎ Різноманітність грибів

- Назвіть відповідь на загадку
- Пригадайте гриб, який бачили в природі
- Чи всі гриби мають шапинку?

Очікувані результати

- Називаю ознаки справжніх грибів і грибоподібних
- Розрізняю основні групи за прикладами
- Пояснюю будову лишайника
- Оцінюю користь і небезпеку грибів

Як змінювалися уявлення

- Молекулярні дослідження початку XXI ст. змінили уявлення
- Традиційно об’єднувані групи мають різне походження
- Тому їхнє різноманіття складно впорядкувати

Ключові поняття

- Справжні гриби
- Несправжні гриби
- Слизовики
- Ліхенізовані гриби

✎ Знайдіть спільне

- Порівняйте мухомор, плісняву, дріжджі й трутовик
- Назвіть ознаку, спільну для справжніх грибів

Несправжні гриби

- Клітинна оболонка складається з целюлози
- Запасна речовина має назву міколамінарин
- Фітофтора спричиняє фітофороз картоплі
- Сапролегнія уражає риб та ікру

Слизовики

- Вегетативне тіло є рухливим плазмодієм
- Клітинної оболонки на цій стадії немає
- Живляться, зокрема, бактеріями
- Плазмодій сягає десятків сантиметрів

Ознаки справжніх грибів

- Клітинна оболонка містить хітин
- Запасна речовина є глікогеном
- Більшість утворює міцелій
- Чітко виражених тканин немає

✎ Визначте групу

- Рухливий плазмодій живиться бактеріями
- Більшість утворює міцелій і запасає глікоген
- Целюлозна оболонка характерна для якої групи?

Порівняйте дві групи

Властивість	Несправжні гриби, с. 53	Справжні гриби, с. 54
Клітинна оболонка	Целюлоза	Хітин
Запасна речовина	Міколамінарин	Глікоген
Джгутики	1 або 2	1 задній або втрачений
Кристи мітохондрій	Трубчасті	Пластинчасті

Різні відділи справжніх грибів

- Хитридіомікоти: синхитріум
- Зигомікоти: мукор
- Аскомікоти: дріжджі, зморшки
- Базидіомікоти: печериці, дощовики

Лишайник є асоціацією

- Містить справжній гриб
- Поєднує гриб із фотосинтезуючим організмом
- Фотобіонтом буває водорість або ціанобактерія
- Слань буває накипною, листуватою або кущистою

✎ Поясніть будову лишайника

- Назвіть обох партнерів асоціації
- Запропонуйте приклад фотобіонта
- Поясніть, чому це не окремий відділ

Групи поруч із нами

Шапинкові гриби утворюють плодові тіла із шапкою

Гриби-паразити живляться речовинами живих організмів

Цвілеві гриби утворюють наліт на субстратах

Одноклітинні дріжджі розмножуються брунькуванням

Користь і шкода грибів

- Сапротрофи розкладають рештки; мікориза допомагає рослинам
- Пеніциліум використовують для отримання антибіотиків
- Гриби-паразити можуть знищувати врожай
- Невідомі гриби не слід збирати

✎ Міні-тест 1

- Яка речовина входить до оболонки справжніх грибів?
- А Целюлоза
- Б Хітин
- В Міколамінарин
- Г Глікоген

✎ Міні-тест 2

- Хто може бути фотобіонтом лишайника?
- А Зелена водорість
- Б Трутовик
- В Мукор
- Г Печериця

Підсумуємо

- Грибоподібні охоплюють несправжні гриби й слизовики
- Справжні гриби мають хітинову оболонку
- Групи грибів різняться будовою й живленням
- Лишайник поєднує гриб із фотобіонтом

Домашнє завдання

- Опрацюйте § 13, сторінки 53–56
- Порівняйте фітофтору, слизовик і печерицю
- Запишіть два приклади значення грибів